

A P R O B
PRIM-MINISTRU

Vasile-Florin CÎȚU

MEMORANDUM

De la: Lucian Nicolae BODE, Ministrul Afacerilor Interne

Avizat: Alexandru NAZARE, Ministrul Finanțelor

<p>TEMA: REDRESAREA INSPECTORATULUI GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ ȘI A STRUCTURILOR SUBORDONATE</p>

I. Considerente generale

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și inspectoratele pentru situații de urgență au fost înființate în anul 2004 în baza prevederilor *OG nr.88/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr.363/2002*, ca structuri unificate realizate prin reorganizarea Comandamentului Protecției Civile și a Inspectoratului General al Corpului Pompierilor Militari din cadrul Administrației și Internelor, respectiv reorganizarea inspectoratelor de protecție civilă județene / al municipiului București, a brigăzilor și grupurilor de pompieri militari.

Astfel, IGSU s-a constituit ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, componentă a Ministerului Afacerilor Interne, destinat să asigure, la nivel național, punerea într-o concepție unitară a legislației în vigoare în domeniile apărării vieții, bunurilor și a mediului împotriva incendiilor și dezastrelor, precum și al realizării măsurilor de protecție civilă și gestionarea situațiilor de urgență, iar inspectoratele pentru situații de urgență ca structuri specializate în subordinea acestuia, destinate a executa misiuni de prevenire, monitorizare și gestionare a situațiilor de urgență.

În același timp și în temeiul aceluiași act normativ, în subordinea IGSU s-au constituit instituții de învățământ, studii și experimentări, unități specializate, baze și depozite de asigurare tehnică, logistică și reparații.

II. Evoluția efectivelor repartizate IGSU și structurilor subordonate

La data înființării, efectivele încadrate la nivelul IGSU, al inspectoratelor pentru situații de urgență și al celorlalte unități subordonate acestuia, cuprindeau ofițeri, maștri militari, subofițeri, militari angajați pe bază de contract, militari în termen și personal civil.

În anul 2006, ca urmare a intrării în vigoare a *Legii nr.395/2005 privind suspendarea pe timp de pace a serviciului militar obligatoriu și trecerea la serviciul militar pe bază de voluntariat* și în aplicarea prevederilor *Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.S/79/17.04.2006*, prin care s-a aprobat profesionalizarea structurilor IGSU, cele 8.560 de posturi de militar în termen prevăzute în statele de organizare ale structurilor subordonate IGSU au fost transformate, în raport de ¼, în posturi de subofițer care urmau a fi încadrate eșalonat pe perioada 2006-2008.

La jumătatea **anului 2007, în noile state de organizare ale IGSU și structurilor subordonate se regăsea un număr de 42.644 posturi** (3005 de ofițer, 438 de maistru militar, 37.526 de subofițer, 142 de funcționar public, 920 de personal contractual și 613 de soldat/gradat profesionist) și urma cea de-a doua etapă de profesionalizare, prima fiind desfășurată în anul 2006. Dintre acestea, un procent de circa 88% îl reprezenta numărul posturilor de subofițer.

În perioada 2010-2014, numărul menționat mai sus a fost diminuat în mod constant, în urma reducerii efectivelor ministerului și a necesității de redistribuire a unor posturi pentru încadrarea absolvenților promoțiilor de cadre militare pregătite pentru nevoile acestuia. Principala cauză a diminuării a reprezentat-o procesul de restructurare instituțională derulat **în perioada 2010-2011** prin care, în contextul nefinalizării celei de-a treia etape de profesionalizare, **un număr de 14.058 de posturi au fost desființate** (557 de ofițer, 64 de maistru militar, 12.299 de subofițer, 99 de funcționar public, 457 de personal contractual și 582 de soldat/gradat profesionist), iar **1300 persoane au fost disponibilizate**.

Reducerea numărului de posturi a generat probleme deosebite la nivelul compartimentelor funcționale ale unităților, principalele greutăți organizatorice ce afectau buna desfășurare a activităților, unele sesizate inclusiv de către comisiile de control din cadrul unităților aparatului central al MAI, constând în:

- subdimensionarea/dimensionarea la minim a unor compartimente funcționale;
- imposibilitatea prevederii unor structuri impuse de actele normative în vigoare;
- imposibilitatea asigurării funcționării pe ture a unor echipe specializate;
- descompletarea unor echipaje din cadrul turelor de serviciu;
- deservirea de către un singur echipaj a două autospeciale de intervenție, măsură adoptată pentru a asigura o capacitate credibilă de răspuns la diversele situații de urgență produse în zonele de competență și care impunea alertarea personalului din turele libere la intervențiile complexe și de amploare sau intensitate ridicată, cu posibilități reduse de acordare a timpului liber corespunzător.

Toate aceste disfuncționalități au presupus din partea personalului încadrat depunerea unor eforturi deosebite pentru îndeplinirea sarcinilor și atribuțiilor din responsabilitate. Totodată au condus la imposibilitatea dezvoltării organizatorice a IGSU și a structurilor subordonate, aspect constatat de altfel și pe timpul analizei de sistem efectuate la IGSU în luna decembrie a anului 2015 de către o comisie interdisciplinară desemnată de către conducerea ministerului.

În domeniul organizării/pregătirii intervenției, analiza menționată a scos în evidență o serie de riscuri și vulnerabilități, printre care pot fi menționate:

- numărul redus al personalului încadrat în structurile operative în corelare cu creșterea/diversificarea tipurilor de misiuni și intervenții, coroborat și cu procesul de îmbătrânire graduală și sistematică a efectivelor;

- reducerea drastică a numărului posturilor din cadrul Inspectoratului General prevăzute la profesionalizare;
- organizarea deficitară și subdimensionarea centrelor operaționale în raport cu cerințele reale de gestionare a situațiilor din domeniul de competență;
- programul de lucru al personalului din structurile operative se desfășoară pe ture de 24 cu 48 ore/7 zile din 7, ceea ce poate genera pe termen mediu și lung uzura fizică și psihică a acestuia cu implicații majore asupra modului de îndeplinire a misiunilor;
- modul de amplasare în teritoriu a unor subunități, condițiile meteorologice și infrastructura rutieră influențează timpii de reacție ai structurilor operative;
- planificarea misiunilor CBRN cu personal care nu deține pregătirea de specialitate necesară, datorită încadrării deficitare cu resurse umane.

Totodată, pe aceeași linie, o serie de direcții de acțiune au fost formulate, printre care:

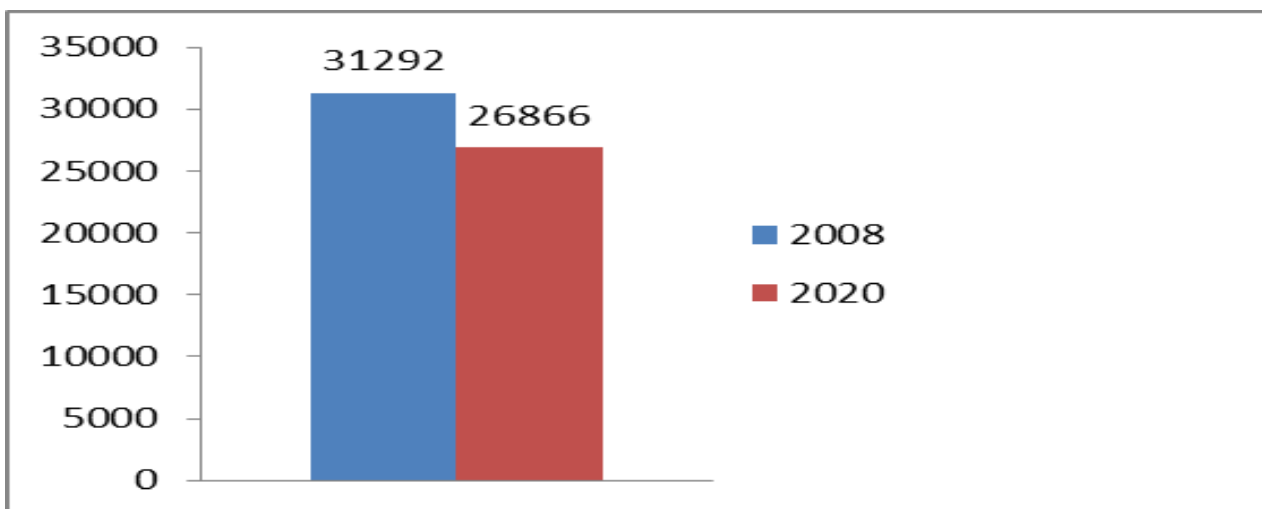
- îmbunătățirea nivelului de asigurare psihologică a personalului din structurile operative prin prevederea/încadrarea postului de ofițer psiholog la toate structurile județene subordonate IGSU;
- înființarea la nivelul fiecărui dispecerat din cadrul centrelor operaționale județene a funcțiilor de șef tură operativă, care să aibă competențe extinse în realizarea manevrei inițiale de capabilități și relaționarea cu autoritățile locale și naționale 24/24 ore;
- eficientizarea la nivelul județului a activităților de căutare-salvare a persoanelor prin constituirea la fiecare inspectorat județean pentru situații de urgență a unei echipe de scafandri compusă din minim 3 persoane, cu excepția ISU București-Ilfov și ISUJ Constanța, care vor înființa 2 echipe de minim 5 persoane pentru asigurarea intervenției 24/24 ore.

Deși în anul 2016 o parte a problemelor au fost remediate în urma reorganizării IGSU și a inspectoratelor pentru situații de urgență județene, (numărul total al posturilor repartizate IGSU ajungând de la 28.441 la 29.608 în urma reorganizării), unele persistă și în prezent, cu precădere la nivelul subunităților de intervenție, acestea constând în principal în:

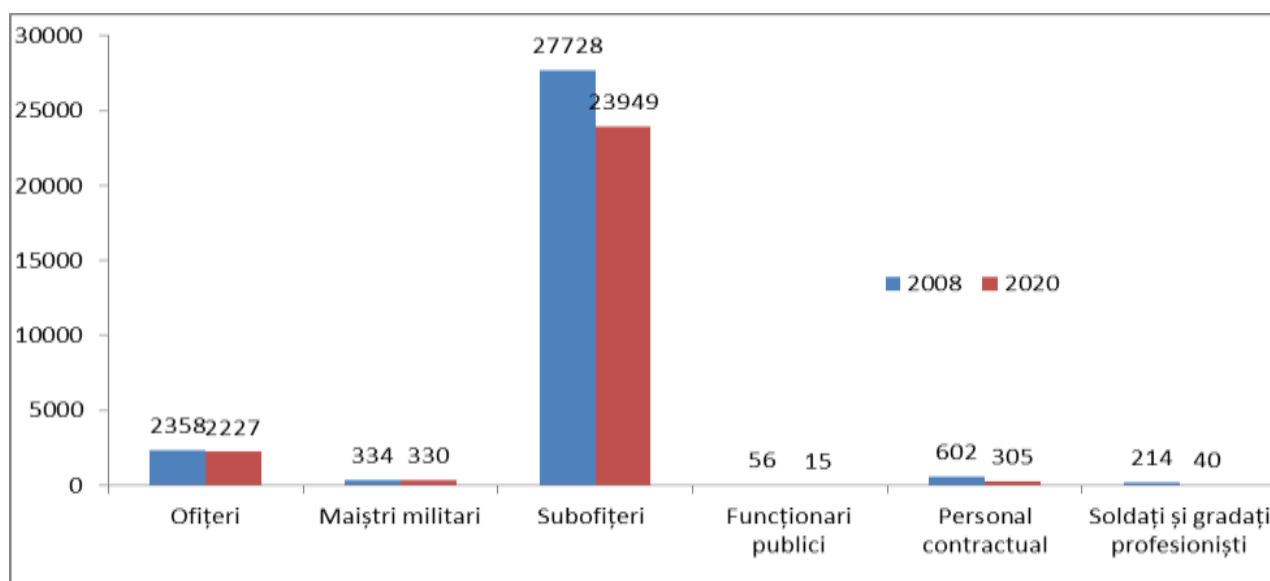
- deservirea de către același echipaj a uneia sau mai multor autospeciale în afara celei de bază;
- îndeplinirea prin cumul a atribuțiilor pe linia recepționării apelurilor de urgență, a punerii în aplicare a sistemului de alertare a echipajelor de intervenție, a asigurării legăturilor radio și telefonice și a introducerii în sistemul informatic a rapoartelor de intervenție, de către un membru din cadrul echipajelor de intervenție;
- insuficiența personalului unor subunități de intervenție în raport cu mărimea și populația raionului de intervenție în care își desfășoară activitatea;
- imposibilitatea asigurării funcționării pe tură a echipelor de scafandri și a echipajelor specializate în domeniul CBRN;
- diminuarea nivelului de încadrare a autospeciialelor în situația efectuării concediilor de odihnă ca urmare a imposibilității de prevedere a unor posturi suplimentare pentru acoperirea acestor situații.

Din punct de vedere al încadrării cu personal, în raport cu sfârșitul anului 2008, moment în care etapa a doua de profesionalizare a structurilor IGSU era încheiată iar efectivele se situau la o cifră de 31.292, la data de 31.12.2020 în evidență se mai aflau doar 26.866, ceea ce reprezintă o diminuare cu 4.426 a indicatorilor de personal (aproximativ 14% procentual), în împrejurările în care sarcinile și responsabilitățile ce revin instituției au fost augmentate.

Situația numerică a efectivelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și structurilor subordonate la sfârșitul anului 2020 în raport cu anul 2008

Situația numerică a efectivelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și structurilor subordonate la sfârșitul anului 2020 în raport cu anul 2008, pe categorii de personal

III. Contextul actual

Din punct de vedere organizatoric, în prezent intervenția operativă este prevăzută a se desfășura cu 1516 echipaje, din care 1027 (67,7%) fiind destinate deservirii a două dintre cele mai importante categorii de tehnică. Astfel, prin documentele de organizare sunt prevăzute 1516 echipaje, din care 812 pentru autospeciale de stingere incendii (utilizate în peste 90% din totalul intervențiilor) și 215 echipaje pentru ambulanțele SMURD, acestea reprezentând cele mai importante categorii de tehnică, restul până la 1516 reprezentând echipaje pentru autospecialele de descarcerare, pirotehnice, pentru intervenții CBRN, pentru lucrul la înălțime sau pentru deservirea tehnicii care asigură suportul intervențiilor. Se impune specificat faptul că, prin raportare la prevederile legislației în vigoare, numărul echipajele autospecialelor de stingere incendii reprezintă 50,9% din necesar (1594), iar cel al echipajelor ambulanțelor SMURD se situează la 48,2% din necesar (446), în cazul din urmă

valoarea rezultând doar din aplicarea principiului de răspuns raportat la distanțele maxime ale evenimentelor produse față de subunitățile unde sunt dispuse ambulanțele și fără a lua în calcul frecvența apelurilor de urgență, care, de multe ori, nu pot fi „onorate” din cauza lipsei resurselor.

De asemenea, trebuie precizat faptul că, în absența personalului necesar, dintre cele 1516 echipaje, circa 500 sunt prevăzute a deservi și o a doua autospecială.

În aceste împrejurări și în condițiile reducerii de la an la an a efectivelor, coroborat cu creșterea numărului, diversității și sensibilității intervențiilor, conducerile unităților operative din subordinea IGSU s-au văzut nevoite să dispună în dese rânduri punerea în aplicare a planurilor pentru creșterea capacității operaționale pentru asigurarea resurselor umane necesare gestionării situațiilor de urgență, context în care, începând cu luna februarie a anului 2015, conducerea inspectoratului general a hotărât trecerea de la un program de lucru al personalului operativ de 24 de ore cu 72 de ore recuperare la un program de lucru de 24 de ore cu 48 de ore recuperare, program care se desfășoară și în prezent.

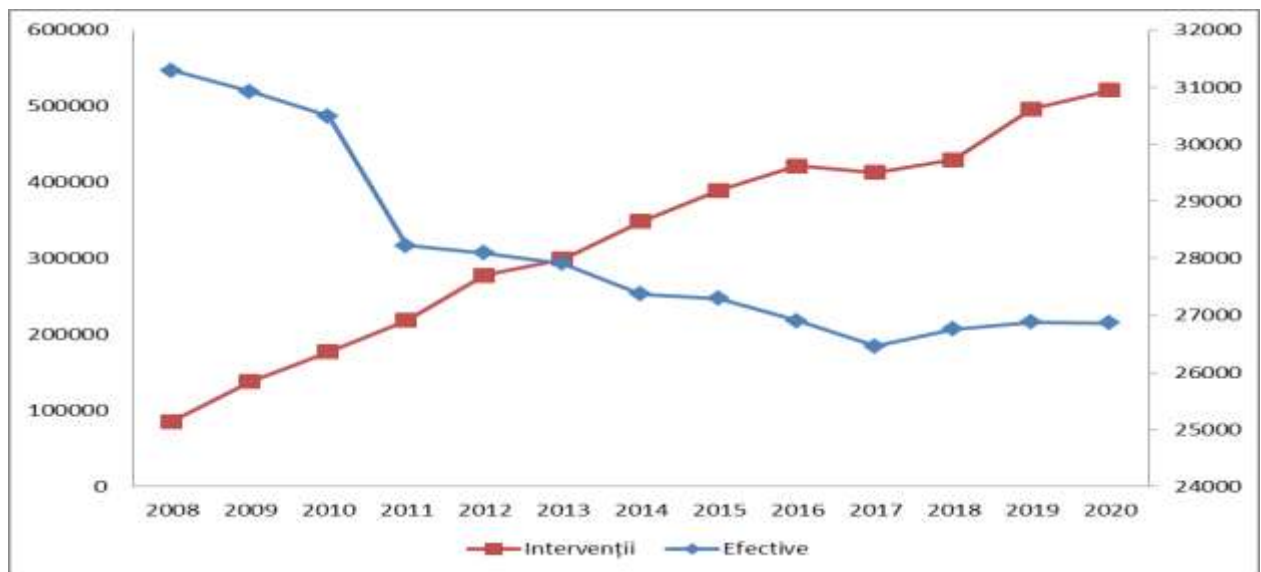
Programul astfel aprobat, care se desfășoară în prezent și implică un efort bugetar consistent pentru plata orelor lucrate suplimentar, constituie o vulnerabilitate în domeniul organizării intervenției, putând genera, pe termen mediu și lung, uzura fizică și psihică a personalului operativ.

Evoluția numărului de intervenții executate de către structurile subordonate Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și evoluția efectivelor acestora în perioada 2007-2020 sunt prezentate în tabelul următor:

Nr. crt.	An	Evoluție efective	Evoluție intervenții executate
1	2007	30729	52729
2	2008	31292	85889
3	2009	30925	137883
4	2010	30495	177280
5	2011	28223	218546
6	2012	28096	277833
7	2013	27912	299201
8	2014	27371	348527
9	2015	27301	389378
10	2016	26910	421804
11	2017	26465	412936
12	2018	26765	429739
13	2019	26885	496629
14	2020	26866	520866

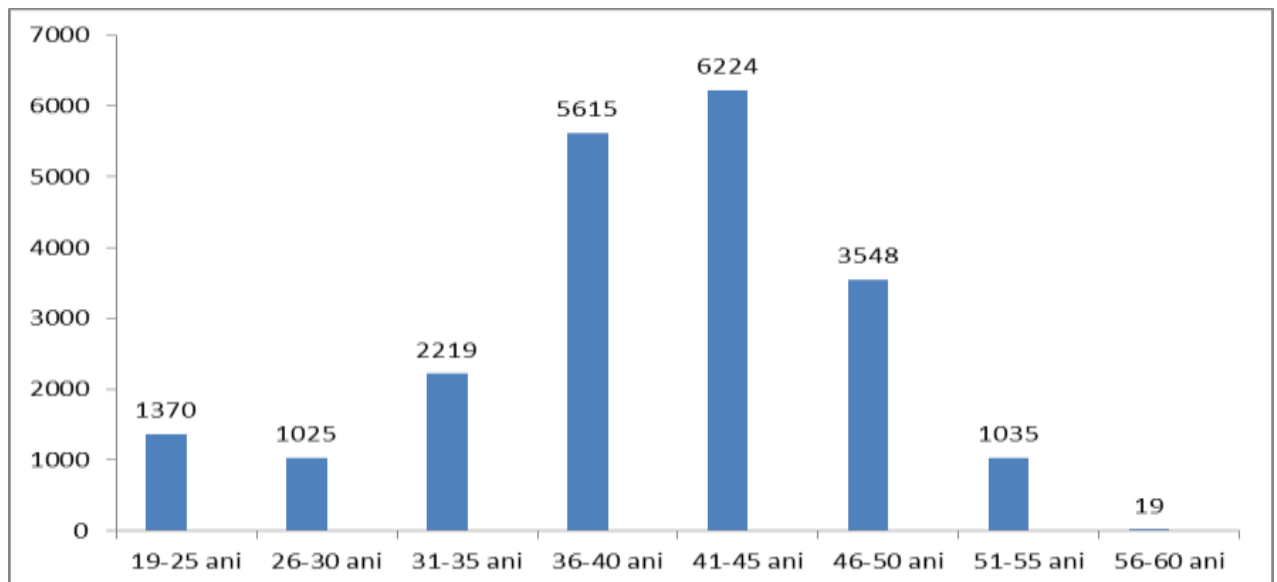
Se poate observa faptul că, în anul 2020, numărul intervențiilor executate crește de 9,88 ori față de numărul intervențiilor executate în anul 2007 (de la 52729 la 520866), în timp ce efectivele sunt diminuate în anul 2020 cu un procent de 12,57% față de cele din 2007 (de la 30729 la 26866).

Evoluția numărului de intervenții executate de către structurile subordonate Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și evoluția efectivelor acestora

Se impune specificat faptul că implicații majore asupra modului de îndeplinire a misiunilor îl va avea inclusiv procesul de îmbătrânire graduală și sistematică a efectivelor, în prezent, peste 51% din subofițerii încadrați la nivelul structurilor de intervenție (categorie de cadre militare care reprezintă peste 85% din total efectivelor acestora) având vârsta cuprinsă între 41 și 55 de ani.

Încadrarea pe categorii de vârstă a subofițerilor din structurile de intervenție

În plan operațional, pentru o acoperire teritorială mai bună din punct de vedere al asigurării intervenției în situații de urgență, inspectoratele pentru situații de urgență au înființat puncte de lucru, prin dislocarea de forțe și autospeciale din cele avute la dispoziție. Deși adoptarea unei astfel de măsuri este de natură a reduce timpul de răspuns în situații de urgență și de a realiza o intervenție promptă și credibilă, aceasta prezintă dezavantajul reducerii capacității de răspuns a subunității de bază în situația producerii unor situații de urgență de amploare pentru a căror gestionare se impune o concentrare masivă de forțe și mijloace într-un termen scurt.

În același context, se impune menționat faptul că IGSU este beneficiar în Planul Național de Relansare și Reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de Redresare și Reziliență, prin care se are în vedere extinderea cu circa 100 de structuri de intervenție a rețelei de subunități din structura inspectoratelor pentru situații de urgență, astfel încât să fie asigurată o capacitate de răspuns adecvată și suficientă pentru îndeplinirea criteriilor operaționale, respectiv constituirea unor depozite regionale și crearea stocurilor de materiale și tehnică – inclusiv medicală.

Totodată, în vederea dezvoltării capacităților necesare asigurării răspunsului în situații de urgență în absența unei dotări adecvate cu autospeciale, mijloace de intervenție și echipamente care să permită un răspuns eficient pentru tipuri de risc și misiuni precum cutremure, inundații, accidente CBRN ori situații necesitând intervenția în situații de urgență în sistem integrat în apele teritoriale, și în contextul oportunităților reprezentate de existența programelor de finanțare europeană, în înzestrarea structurilor subordonate IGSU au intrat și vor intra noi categorii de tehnică și echipamente, aspect care presupune o nouă încărcătură de sarcini pentru personalul structurilor de intervenție.

IV. Concluzii

Toate cele expuse scot în evidență situația deficitară a IGSU și a structurilor subordonate în ceea ce privește alocarea resurselor umane, atât sub aspectul insuficienței, cât și sub cel al necesității de „întinerire” a acesteia. Cea mai potrivită soluție identificată pentru remedierea actualelor neajunsuri și vulnerabilități o constituie suplimentarea numărului de posturi la nivelul structurilor de intervenție, prin majorarea numărului actual (care este nesemnificativ) de posturi de soldați și gradați profesioniști. Adoptarea unei astfel de măsuri prin orientarea către această categorie de personal prezintă următoarele avantaje:

- oferă posibilitatea de ocupare a posturilor de subofițer din structurile de intervenție cu personal deja pregătit și cu experiență în domeniu, prin *formarea de subofițeri din rândul soldaților și gradaților profesioniști*;
- creează condițiile încadrării unor persoane cu contract pe o durată determinată la a cărui termen de expirare *instituția poate opta între a reînnoi sau nu contractul*;
- implică *cheltuieli cu personalul net inferioare* costurilor care ar fi generate de creșterea numărului de subofițeri;
- asigură crearea *unei structuri de personal de tip „piramidal”* la nivelul subunităților de intervenție, pe viitor ponderea urmând să o reprezinte categoria soldaților și gradaților profesioniști, subofițerii urmând a fi menținuți în funcții de conducere și coordonare primară a intervenției.

În același timp, din punct de vedere al evoluției în carieră, legislația în vigoare impune elaborarea unui ghid al carierei pentru fiecare armă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest context, pentru cadrele militare din Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și structurile subordonate s-a proiectat un ghid adaptat nevoilor de performanță actuale în scopul eficientizării proceselor de muncă de la toate nivelurile, ghid care prevede măsuri pentru a căror aplicare este necesar un sistem de formare coerent și profesionist.

Sistemul de management al situațiilor de urgență din România a fost supus în ultimii ani unui proces de dezvoltare accelerată, impus pe de o parte de nevoia de a răspunde prompt provocărilor din ce în ce mai diverse și pe de altă parte de necesitatea alinierii la standardele europene, iar infrastructura de pregătire actuală, proiectată pentru un sistem din trecut, care gestiona un număr mult redus de tipuri de riscuri în comparație cu cele care sunt gestionate în prezent, este subdimensionată, neputând asigura necesarul de pregătire dictat de nevoile actuale.

În aceste condiții, este obligatorie necesitatea înființării unei școli de aplicație care să asigure dobândirea, de către personalul sistemului național de management al situațiilor de

urgență, a tuturor competențelor necesare îndeplinirii la un nivel ridicat de performanță a sarcinilor de serviciu.

Având în vedere cele prezentate anterior, **Guvernul României aprobă următoarele:**

Art. 1.

Suplimentarea efectivelor Ministerului Afacerilor Interne cu **8546 posturi din care 121 de ofițeri, 25 de maiștri militari și subofițeri și 8400 de soldați și gradați profesioniști.**

Art. 2.

Posturile prevăzute la art.1, sunt repartizate pe baza analizei necesității, IGSU și structurilor subordonate, pentru înființarea unei școli de aplicație, de noi subunități de intervenție/puncte de lucru, precum și pentru constituirea de echipaje de intervenție pe apă în cadrul structurilor de intervenție.

Art. 3.

Stabilirea numărului de posturi necesar, repartizarea în statele de organizare ale IGSU și structurilor subordonate, precum și încadrarea acestora, se va realiza etapizat, conform indicatorilor stabiliți în anexă.

Anexe:

- Politica de personal pentru acoperirea deficitului de personal la IGSU și structurile subordonate;
- Fișa impactului financiar generat de ocuparea posturilor suplimentate.

INSPECTOR GENERAL

General-maior

Dan-Paul IAMANDI